

THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGY FOR SCHOOL ADMINISTRATION IN SCHOOL NETWORK GROUP 59, BANG PHLAT DISTRICT OFFICE, BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

Kittiporn OCHAKUL¹

¹ Department of Educational Administration, Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand; s67561802034@ssru.ac.th (Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 2 April 2026

Revised: 9 April 2026

Published: 24 April 2026

ABSTRACT

In the present era, information technology plays an important role in school administration as it enhances the efficiency of data storage, processing, and decision-making for administrators. The integration of information technology into school administration has therefore become a significant factor in improving educational quality in response to the changes of the digital society. The objective of this research was to study the level of the use of information technology for school administration in schools under the Bangkok Metropolitan Administration, Network Group 59, Bang Phlat District Office. The population consisted of school administrators and teachers from five schools under the Bangkok Metropolitan Administration, Network Group 59, totaling 89 participants. The sample group included 73 participants, determined using the Krejcie and Morgan (1970) table and selected by stratified random sampling. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire concerning the use of information technology for school administration in four aspects: academic administration, budget administration, personnel administration, and general administration. The Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranged from 0.67 to 1.00, and the reliability coefficient was 0.895. Data were analyzed using mean and standard deviation. The research findings revealed that the overall level of the use of information technology for school administration in schools under the Bangkok Metropolitan Administration, Network Group 59, Bang Phlat District Office was at a high level ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.49). When considering each aspect, general administration had the highest mean score at the highest level ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.44), followed by academic administration ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.46), personnel administration ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.50), and budget administration ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.57), respectively, all of which were at a high level.

Keywords: Information Technology, School Administration

CITATION INFORMATION: Ochakul, K. (2026). The Use of Information Technology for School Administration in School Network Group 59, Bang Phlat District Office, Bangkok Metropolitan Administration. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(4), 13.

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย โรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร

กิตติพร โอชะกุล¹

1 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา;
s67561802075@ssru.ac.th (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

ในปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เนื่องจากช่วยให้การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล และการตัดสินใจของผู้บริหารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 จำนวน 5 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 89 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 73 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยอ้างอิงตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป มีค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.895 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.44) รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.46) ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.50) และด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.57) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศ, การบริหารสถานศึกษา

ข้อมูลการอ้างอิง: กิตติพร โอชะกุล. (2569). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 4(4), 13.

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะในระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การนำเทคโนโลยีมาช่วยทำให้การจัดเก็บ ประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลมีความรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษามีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศจึงไม่เพียงเป็นเครื่องมือในการจัดการข้อมูลเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการบริหารและการเรียนการสอน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เช่น MIS และระบบข้อมูลนักเรียน ช่วยลดความซ้ำซ้อนของงาน เพิ่มความเร็วในการดำเนินงาน และสนับสนุนการตัดสินใจบนฐานข้อมูลในยุคดิจิทัลอย่างไ้ก็ตาม สถานศึกษาหลายแห่งยังประสบปัญหาการใช้ระบบสารสนเทศที่ไม่เป็นระบบ ขาดการบูรณาการข้อมูล และยังคงใช้วิธีการจัดการข้อมูลแบบเดิม ส่งผลให้เกิดความล่าช้า ข้อมูลผิดพลาด และไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณ เทคโนโลยี และทักษะของบุคลากร ในบริบทของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด พบว่ามีความแตกต่างด้านความพร้อมในการใช้เทคโนโลยี ทำให้การบริหารจัดการยังขาดประสิทธิภาพ ดังนั้นการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา จึงมีความสำคัญในการพัฒนาแนวทางที่เหมาะสม เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารและการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล อย่างไ้ก็ตาม จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่มุ่งศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมหรือในบริบทของพื้นที่อื่นเป็นหลัก แต่ยังไม่พบการศึกษาที่มุ่งเน้นบริบทของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร อย่างเฉพาะเจาะจง ซึ่งมีลักษณะเฉพาะด้านโครงสร้างการบริหารและความพร้อมของทรัพยากรที่แตกต่างจากบริบทอื่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในบริบทดังกล่าว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การบริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายและความคาดหวังของสังคม โดยผู้บริหารต้องอาศัยความรู้และทักษะในการวางแผน การจัดการ การอำนวยการ และการควบคุมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ ทั้งนี้ นักวิชาการได้ให้ความหมายของการบริหารในลักษณะที่สอดคล้องกันว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ โดยอาศัยทรัพยากร ได้แก่ คน เงิน วัสดุ และวิธีการ รวมถึงการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์การ (สมาน รังสิโยภักดิ์ และสุธี สุทธิสงบุญ, 2544; วิโรจน์ สารรัตนะ, 2555; ศิริณี อาสนา, 2557) สำหรับการบริหารสถานศึกษา เป็นกระบวนการดำเนินงานที่ครอบคลุมภารกิจสำคัญของสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมาย (ขวัญพิชชา มีแก้ว, 2562; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566) และเน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากร รวมถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ และการวัดประเมินผล ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ การติดตาม และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (สมคิด พรหมจรรย์,

2560; ชัยพร นามสมบัติ, 2565; จิราพร พรหมศรี, 2560; รุ่งชัชดา พรवेशชาติ, 2565) นอกจากการบริหารงานวิชาการแล้ว การบริหารสถานศึกษายังครอบคลุมด้านการบริหารงบประมาณ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวางแผนและจัดสรรทรัพยากรทางการเงินให้เกิดความคุ้มค่าและโปร่งใส ด้านการบริหารงานบุคคล ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดระบบงาน การอำนวยความสะดวก และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยทั้ง 4 ด้านมีความสัมพันธ์และสนับสนุนซึ่งกันและกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม ในยุคดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา โดยช่วยสนับสนุนการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงาน เช่น การจัดตารางเรียน การจัดเก็บข้อมูลนักเรียน และการติดตามผลการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้การวางแผนและการตัดสินใจมีความถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้น จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังพบข้อจำกัดในด้านความพร้อมของบุคลากรและระบบเทคโนโลยีในบางสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวคิดดังกล่าวมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมุ่งศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ

งานวิจัยในประเทศส่วนใหญ่มุ่งศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคคล และการบริหารทั่วไป โดยผลการศึกษาพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ลดความซ้ำซ้อน และสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ทั้งนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ได้แก่ ความพร้อมด้านเทคโนโลยี สมรรถนะของบุคลากร และการสนับสนุนของผู้บริหารสถานศึกษา (อภิวัฒน์ บุญนิธิภัทร, 2554; พีระวัฒน์ นนเทศา, 2558; ทิพวัลย์ นนทเภท, 2559; สุพรรณษา คงตั้ง, 2564; อติศักดิ์ นาระนะ, 2565)

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการบริหารสถานศึกษา โดยช่วยสนับสนุนการจัดการข้อมูล การวางแผน และการตัดสินใจ รวมถึงส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานและการพัฒนาองค์กรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Nkhokwe, 2005; Cleommons, 2005; Tondeur, 2006) จากการศึกษาสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยเห็นว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ งบประมาณ บุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 โรงเรียน ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น จำนวน 89 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 73 คน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1.ด้านการบริหารงานวิชาการ 2.ด้านการบริหารงานงบประมาณ 3.ด้านการบริหารงานบุคคล 4.ด้านการบริหารงานทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับวิธีดำเนินการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณตามตารางของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการกระจายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมและเป็นตัวแทนของประชากรได้อย่างเหมาะสม โดยในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งชั้นกลุ่มตัวอย่างตามสถานภาพ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จากนั้นกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นให้สอดคล้องกับจำนวนประชากรจริง โดยมีผู้บริหารจำนวน 7 คน และครูจำนวน 66 คน รวมทั้งสิ้น 73 คน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 และตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.895 แสดงให้เห็นว่าเครื่องมือมีความเหมาะสมและมีความน่าเชื่อถือในระดับสูง ทั้งนี้แบบสอบถามถูกพัฒนาขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ข้อคำถามมีความชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหา และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรงและสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ซึ่งครอบคลุมการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยพิจารณาทั้งด้านความตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เริ่มจากการนำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67–1.00 แสดงว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในระดับเหมาะสม จากนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.895 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีมาก และมีความเหมาะสมในการนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 โดยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างผ่านระบบออนไลน์ พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและแนวทางการตอบแบบสอบถามแก่ผู้ตอบแบบสอบถามอย่างชัดเจน จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่ออธิบายระดับใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 73 คน ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโดยรวม

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.49	0.46	มาก
2. ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	4.38	0.57	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	4.43	0.50	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.52	0.44	มากที่สุด
รวม	4.46	0.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.49) โดยด้านการบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานงบประมาณ ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์รายด้าน

ด้านการบริหารงานวิชาการ

ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรูปแบบดิจิทัลอย่างเป็นระบบ รองลงมา ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านสื่อการเรียนรู้ ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมและจัดการข้อมูลเพื่อการวิจัยทางการศึกษา

ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศด้านการระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา รองลงมา ได้แก่ การเรียกดูและสืบค้นข้อมูลด้านงบประมาณย้อนหลัง และการบริหารวัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดทำแผนและเสนองบประมาณ และการบริหารการเงินของสถานศึกษา

ด้านการบริหารงานบุคคล

ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดเก็บข้อมูลประวัติครูและบุคลากรทางการศึกษา และข้อมูลการปฏิบัติงานของบุคลากร รองลงมา ได้แก่ การกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง และการดำเนินการด้านวินัย ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนอัตรากำลัง และการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากร

ด้านการบริหารงานทั่วไป

ผลการวิเคราะห์พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารจัดการทรัพยากรและอาคารสถานที่ รองลงมา ได้แก่ การจัดการงานธุรการ และการสนับสนุนการประสานงานภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดการด้านประชาสัมพันธ์และการประสานงานทางการศึกษา

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.49) สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษามีการ

นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบในทุกด้าน ซึ่งสามารถอธิบายได้ในเชิงทฤษฎีว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะแนวคิดการบริหารโดยใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-driven management) ที่เน้นการรวบรวม วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระวัฒน์ นนเทศา (2558) และ ทิพวัลย์ นนทเกท (2559) ที่พบว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่สอดคล้องกันของสถานศึกษาในการปรับตัวเข้าสู่การบริหารในยุคดิจิทัล เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารงานทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.44) ซึ่งอาจอธิบายได้ว่า งานด้านธุรการ งานสารบรรณ งานทะเบียน และการจัดการข้อมูลพื้นฐาน เป็นงานที่สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ส่งผลให้เกิดการใช้งานอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษาในเขตเมืองที่มีความต้องการความรวดเร็วและความถูกต้องสูง ผลดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ปิยะนุช บัวชุม (2561) ที่พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความแตกต่างของบริบทสถานศึกษา โดยโรงเรียนในเขตเมืองมีความพร้อมด้านทรัพยากร โครงสร้างพื้นฐาน และนโยบายสนับสนุนมากกว่า ด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.46) โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการวัดประเมินผล ซึ่งสะท้อนถึงการนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ (evidence-based practice) ในการพัฒนาการเรียนการสอน รวมทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จินตนา จุงใจ (2561) และ ทิพวัลย์ นนทเกท (2559) ด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.50) แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการใช้ระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลบุคลากรและสนับสนุนการบริหารทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ที่เน้นการใช้ข้อมูลเพื่อการวางแผน พัฒนา และตัดสินใจเกี่ยวกับบุคลากร อย่างไรก็ตาม การใช้เทคโนโลยีในด้านการวางแผนอัตราากำลังและการพัฒนาบุคลากรในระยะยาวอาจยังมีข้อจำกัด ด้านการบริหารงานงบประมาณอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.57) แม้มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นเล็กน้อย แต่ยังสะท้อนถึงการใช้เทคโนโลยีในการวางแผน ควบคุม และติดตามงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System: MIS) อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านระเบียบและกระบวนการทางการเงินของภาครัฐอาจเป็นปัจจัยที่ทำให้การพัฒนาและการใช้งานเทคโนโลยีในด้านนี้ยังไม่ยืดหยุ่นเท่าที่ควร ในเชิงปฏิบัติ ผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบสารสนเทศให้ครอบคลุมทุกด้านของการบริหาร โดยเฉพาะด้านงบประมาณและการวิจัยทางการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย



ภาพที่ 1 โมเดลองค์ความรู้จากการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา แสดงให้เห็นว่าการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารงานของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานทั่วไป โดยเฉพาะการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัลในงานทะเบียน เอกสาร และข้อมูลพื้นฐาน ทำให้การดำเนินงานมีความรวดเร็ว ถูกต้อง และลดความซ้ำซ้อน นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศยังมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยเน้นการใช้ข้อมูลเป็นฐาน (Data-informed decision making) แทนการใช้ประสบการณ์เพียงอย่างเดียว ส่งผลให้การบริหารมีความแม่นยำ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ความสำเร็จของการใช้เทคโนโลยีขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ภาวะผู้นำดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐาน และสมรรถนะของบุคลากร ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนให้การใช้เทคโนโลยีเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับแนวโน้มการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่ต้องการความรวดเร็วและคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนที่ 59 สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ โดยเห็นว่าสถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในทุกด้านของการบริหารอย่างเป็นระบบ โดยในด้านการบริหารงานวิชาการ ควรพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการติดตามพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาฐานข้อมูลผู้เรียนรายบุคคลที่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลได้อย่างครบถ้วน เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและแม่นยำยิ่งขึ้น ในด้านการบริหารงานงบประมาณ สถานศึกษาควรพัฒนาระบบบริหารจัดการงบประมาณในรูปแบบดิจิทัลที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถเรียกดูข้อมูลย้อนหลังได้อย่างสะดวก ควบคู่กับการส่งเสริมการใช้ระบบรายงานทางการเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากรของสถานศึกษา ส่วนด้านการบริหารงานบุคคล ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัลของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีการอบรมหรือกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร รวมถึงการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจ เพื่อให้บุคลากรสามารถนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ในด้านการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาควรส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและประสานงานภายในองค์กร เช่น ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ หรือแพลตฟอร์มการสื่อสารภายในองค์กร เพื่อเพิ่มความรวดเร็ว ความถูกต้อง และลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป โดยเห็นว่าควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา เช่น ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหาร ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน และสมรรถนะด้านเทคโนโลยีของบุคลากร เพื่อให้เข้าใจตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น อีกทั้งควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับผลลัพธ์ของสถานศึกษา เช่น ประสิทธิภาพการบริหาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อยืนยันบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการพัฒนาคุณภาพการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กวินตรา ชวนลิ้ม. (2560). *การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- จินตนา จุงใจ. (2560). แนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ปิยะนุช บัวชุม. (2561). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 4 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พีระวัฒน์ นนทเทศา. (2558). การใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของโรงเรียนถาวรรานุกูล จังหวัดสมุทรสงคราม. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต).
- พระมหากันดินันท์ เสงสกุล. (2564). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Clemmons, S. Y. (2005). *The impact of information technology on organizations. (Doctoral dissertation)*. Capella University.
- Nkhokwe, E. (2005). *Information systems and school administration efficiency in developing countries. (Doctoral dissertation)*. University of Malawi.
- Weiss, J. (2010). *Information technology management in higher education. (Doctoral dissertation)*. Columbia University.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.



Copyright: © 2026 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).